

Evo primedbi koje sam iznela i za koje smatram da moraju da se uključe u saopštenje sa našeg sastanka i razmatraju u budućim razgovorima sa Ministarstvom:

1. Iako je model jednake plate za isti rad, tj. definisanja jednog iznosa zarade po zvanjima prihvatljiv, uz zamrzavanje najviših plata u naučnim zvanjima, ovaj potez samo delimično ublažava diskriminaciju i nepravdu koja se gradila i rasla u prethodnih deset godina, kao posledica kategorija A1-A6.

- Po podacima Sindikata iz 2021. godine, i dalje postoje, na neki volšeban način, Istraživači pripravnici i Istraživači saradnici sa platama kategorija A1, 2, i 3! To je apsolutna nelogičnost i trebalo bi je ukloniti. Ne postoji pravna prepreka za smanjenje ovih zarada na nivo predviđen ponuđenim modelom, jer su u periodu poslednjih 3+4 godine, koliko traju ova zvanja, po pravilu svi novi saradnici zapošljavani na nivou A4, tako da je ovo neka anomalija ili zakonski prekršaj. Molili bismo Ministarstvo da presipita ove podatke i da utvrdi da li su to zaista "pravi" ljudi i po kom osnovu dobijaju takve plate.
- Mladi istraživači - istraživači pripravnici i saradnici, kao i naučni saradnici su ponuđenim modelom zakinuti, jer će njime njihova zarada biti manja za oko 1 %. Smatramo da treba korigovati ovaj iznos uz ponovni obračun-pomeranje naviše (ukinuti A1-A3 za Istraživače pripravnike i saradnike).
- Ne postoji nikakav ponuđeni plan "sustizanja" najviših nivoa plata u zvanjima! Dok je za Naučne savetnike verovatno da će njihovo "zamrzavanje" trajati 1-2 godine, za Više naučne saradnike i, pogotovu, za Naučne saradnike, taj period je potpuno neizvestan. S obzirom na to da Naučni saradnici imaju najduži put do sledećeg zvanja, i u kvantitativnom i u kvalitativnom smislu, njihova perspektiva dugoročnog zaostajanja za kolegama sa višim platama je vrlo tužna.
- Umesto što se dodatak za izvrsnost izdvaja iz budžeta za osnovne zarade, treba ga pretočiti u pomeranje iznosa zarade za najniže kategorije - NS, IS, i IP, kako bi se stimulisali mladi koji se odlučuju da ostanu u Srbiji i rade u nauci, umesto da odu u inostranstvo ili pređu u IT industriju.

2. Uvođenje izvrsnosti po ponuđenom principu je neprihvatljivo, jer

- postoje velike razlike u radu na različitim temama u okviru oblasti (isti Matični odbor); metodologija, sredstva za rad, troškovi istraživanja, veličina grupe, itd. se drastično razlikuju u okviru oblasti, tako da stavljaju u pitanje samu definiciju izvrsnosti i njenu procenu.
- osnovne zarade treba da ostanu to što jesu, a fond za nagrađivanje onih koji imaju vanserijske rezultate treba da bude odvojen od budžeta za zarade.
- ponuđeni model nagrađivanja izvrsnosti favorizuje šefove velikih grupa i grupe sa hiperprodukcijom.
- Pozivi za predloge projekata imaju mnogo širu i detaljniju evaluaciju kvaliteta istraživanja i naučnih timova, što je mnogo primerenije prirodi i suštini naučnog rada.
- Mnogo svrsishodnije nagrade za izvrsnost bi bila sredstva za diseminaciju rezultata (stopostotno finansiranje učešća na konferencijama i sredstva za objavljivanje u Open access časopisima) i materijalnih troškova.

- Postoji velika verovatnoća da se predloženo finansiranje izvrsnosti pretvori u istu dugogodišnju epopeju nepravde kao što je to bio slučaj sa famoznim kategorijama.

Radmila Panajotović

Institut za fiziku